ПРОБЛЕМИ АВТОМАТИЧНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Франчук В.М., Франчук Н.П.
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова,
http://www.npu.edu.ua/

Проблема автоматичного перекладу з'явилася майже одночасно з появою перших ЕОМ і донині залишається актуальною. Інтерес до машинного перекладу постійно зростає, практично прямо пропорційно росту обсягів повідомлень і всеможливих матеріалів, які доводиться читати іноземними мовами. Різні описи, інструкції, електронна пошта, Інтернет-сайти, – все це потрібно перекладати якісно та швидко. Саме для вирішення цих завдань існують програми-перекладачі [1], [4]. Доречно відзначити, що часто виникає плутанина, і перекладачем називають будь-яку програму для перекладу слів. Разом з тим за допомогою системи машинного перекладу перекладається весь текст, на відміну від електронних словників, за якими отримується тільки переклад окремих слів.

Потреби в автоматичному перекладі щорічно збільшуються, тому актуальним сьогодні є пошук раціональних шляхів вирішення проблеми швидкого перекладу значних за обсягом матеріалів. Цю проблему часто розв'язують за допомогою автоматизованого (комп'ютеризованого, напівавтоматичного) перекладу.

Сьогодні у світі існують дві технології машинного перекладу: традиційна, на основі правил (rule-based machine translation) і статистична (statistical-based machine translation) [2].

Технологія статистичного перекладу. Для отримання перекладу застосовуються математичні методи [3]. Точніше, принцип роботи заснований на статистичному обчисленні ймовірності того, що фрази з вихідного тексту співпадуть з фразами, що зберігаються в базі системи перекладу.

Під перекладом за правилами розуміють переклад з використанням лінгвістичних правил вхідної та вихідних мов [3]. Ця технологія існує з початку 50-х років минулого століття й по праву може називатися традиційною. На зорі комп'ютерної ери не могло бути мови не тільки про бази паралельних текстів, але й про машинні ресурси, достатні для їх опрацювання. Тому протягом кількох десятків років розвивалися тільки технології перекладу, засновані на лінгвістичних алгоритмах.

Кожна із названих технологій має як свої переваги, так і недоліки. Для кращого перекладу можливо доцільне поєднання цих технологій. Разом з тим на сьогодні найкращими поки що залишаються напівавтоматичні переклади спеціально підготовленими фахівцями, які досконало володіють мовами, предметними знаннями у відповідній галузі, а також сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями.

Авторами проаналізовано стан підготовки майбутніх вчителів інформатики до використання комп'ютерних технологій перекладу і обробки фахових текстів у педагогічній науці та практичній діяльності вищих навчальних закладів.

Список використаних джерел:

1. Онлайн перекладач. Перекладач і онлайн переклад від Трайдент Софтвер. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.trident.com.ua/uk/translation/on-line/
2. Прикладна лінгвістика, комп'ютерний переклад [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://damar.ucoz.ru/publ/9-1-0-238
3. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. – М.: Высшая школа, 1983. – 303 с.
4. Google Переводчик – Википедия. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ru.wikipedia.org/wiki/Google_Переводчик.